

ALCOA NORWAY ANS AVD MOSJØEN PROD ALUMINIUM

Havnegata 40
8663 Mosjøen

Oslo, 20. september
2016

Deres ref.:
Helge Nes

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/525
Saksbehandler:
Jorun Holme

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Alcoa Mosjøen

Kontrollnummer: 2016.277.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Helge Nes

Fra Miljødirektoratet:

Jorun Holme

Andre deltagere fra virksomheten:

John-Egil Marken

Rebecca Gardner

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:

Henning Gøhtesen

Bente Rikheim

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Alcoa Mosjøen den 1. september 2016. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket 3 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Miljødirektoratet ser alvorlig på avviket om mangler i måleprogrammet, siden dette er et avvik som også ble påpekt under Miljødirektoratets revisjon ved virksomheten i 2014.

Avvik:

- Alcoa Mosjøen kan ikke dokumentere at de overholder grenseverdien for turbiditet ved disponering av forurensede masser i cellespunt
- Det er ingen partikkelfelle som måler spredning av forurensning under innfylling av masser i cellespunden
- Virksomheten har mangler ved sitt måleprogram for utslippskontroll

Anmerkninger:

- Begrunnelser for prøvetakningsfrekvens og funksjonalitet av online turbiditetsmåler er ikke beskrevet i virksomhetens skriftlige rutiner
- Virksomhetens beredskapsplan kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

20. september 2016	Jorun Holme		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Nordland ved miljøvernavdelingen
- Vefsn kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ALCOA NORWAY ANS AVD MOSJØEN PROD ALUMINIUM	
Organisasjonsnr.: 973184644	Eies av: 929514173
Bransjenr. (NACE-kode): 24.421 - Produksjon av primæraluminium	

Kontrollert enhet

Navn: Alcoa Mosjøen	Anleggsnr.: 1824.0013.01
Kommune: Vefsn	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Metallurgisk industri	Risikoklasse: 2
Tillatelse gitt: 15. januar 2003	Sist endret: 1. januar 2011

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen gjennomføres for å følge opp tidligere kontroller ved virksomheten.

Inspeksjonstema

- Styringssystem
- Utslipp til vann
- Mudring og disponering av forurensete masser
- Måleprogram

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Alcoa Mosjøen plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Alcoa Mosjøen innen 24. oktober 2016 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Jorun Holme.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Miljødirektoratet varslar herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. forurensningsloven § 73) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvik 3 er rettet innen 24. oktober 2016. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avviket er rettet innen tre uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Miljødirektoratet innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen (jf. forurensningsforskriften § 39-6). Alcoa Mosjøen er i tillatelsen plassert i risikoklasse 2. Dette betyr at dere skal betale kr. 16 300,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura ettersendes.

Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Alcoa Mosjøen kan ikke dokumentere at de overholder grenseverdien for turbiditet ved disponering av forurensete masser i cellespunt

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Alcoa Norway ANS avd. Mosjøen, sist endret 22. juni 2016, pkt. 7.1 "Kontroll og overvåking i anleggsperioden og under transport og innfylling"

Kommentarer:

Grenseverdien for turbiditet målt på en stasjon påvirket av tiltaksarbeidet er 10 NTU (måleenhet for turbiditet) over turbiditeten på referansestasjonen. Det måles turbiditet på flere stasjoner i tiltaksområdet. M2 er en mobil turbiditetsmåler som er plassert på lekteren hvor gravemaskinen som fyller forurensete masser inn i cellespunden er plassert. Ved kontroll av måldata fra denne måleren viser den flere tilfeller av at grenseverdien på 10 NTU over referanseverdien er overskredet. Virksomheten opplyste under inspeksjonen at årsakene til de høye turbiditetsverdiene

antagelig skyldes annen aktivitet på området som ikke har med innfylling av masser i cellespunten å gjøre. Virksomheten kunne imidlertid ikke vise til noen skriftlige vurderinger eller analyser av dataene som dokumenterer at de er innenfor kravene som er gitt til turbiditet i tillatelsen.

Avvik 2

Det er ingen partikkelfelle som måler spredning av forurensning under innfylling av masser i cellespunten

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Alcoa Norway ANS avd. Mosjøen, sist endret 22. juni 2016, pkt. 7.1 "Kontroll og overvåkning i anleggsperioden og under transport og innfylling"

Kommentarer:

I tillatelsen er det angitt at det skal benyttes partikkelfeller for å måle spredning av forurensning under innfyllingen av masser i cellespunten. Under inspeksjonen 29. juni 2016 ble dette kravet presisert for virksomheten og i etterkant av inspeksjonen (4. juli 2016) ble det plassert en partikkelfelle utenfor cellespuntoområdet. Ved kontroll av partikkelfellen 1. september 2016 ble det oppdaget at utstyret ikke lenger var på plass. Virksomheten opplyste om at det er praktiske utfordringer ved denne plasseringen av partikkelfellen, som for eksempel sjøbunnens topografi og skipstrafikk i havna. Ved tidspunktet for inspeksjonen var det derfor ingen partikkelfelle plassert slik at den måler spredning av forurensning under innfylling av masser i cellespunten.

Avvik 3

Virksomheten har mangler ved sitt måleprogram for utslippskontroll

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Alcoa Norway ANS avd. Mosjøen av 25. juni 2015 kap. 11.1

Kommentarer:

Virksomheten skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Prøvetakingen skal være av god kvalitet og den må være representativ i forhold til å gjenspeile de faktiske utlippene. Målingene og beregningene skal gjennomføres i tråd med måleprogrammet og skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig. Videre skal prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk / internasjonal standard benyttes.

Virksomheten har etablert et måleprogram, *AM-00-20-05.00 - Måling og overvåkning*, siste versjon er datert 02.05.16, samt flere arbeidsbeskrivelser og prosedyrer som gjelder virksomhetens prøvetaking av utlipp. Med bakgrunn i fremlagt dokumentasjon påpeker Miljødirektoratet følgende mangler:

- Virksomheten fremviste en excel-modell for sine utslipp av NOx fra brenning av LPG og LNG, men det kunne ikke vises til en tilstrekkelig beskrivelse i måleprogrammet og tilhørende dokumentasjon av hvordan dette beregnes/rapporteres.
- Virksomheten opplyser at eget laboratorium deltar i ringtester for de analysene de selv utfører som brukes for å rapportere årlige utslipp. Det finnes riktignok ingen dokumentert beskrivelse av dette i måleprogrammet.
- Virksomheten har gjort vurderinger av de ulike målepunktene og kommet til at ikke alle tilfredsstiller Norsk Standard. Det er imidlertid ikke gjort videre dokumenterte vurderinger av i hvilken grad disse avvikene fra Norsk Standard påvirker måleresultatene.
- Virksomheten har gjort flere tiltak, bl.a. endret prøvetakingsmetode og hyppigere prøvetakingsfrekvens for å få ned usikkerheten knyttet til flere av målingene som blir utført, bl.a. for PAH til vann og utslipp av suspendert stoff. Det fremgår i virksomhetens tilbakemelding til Miljødirektoratet av 10.12.15 i forhold til oppfølging av siste tilsynsrapport, at ny vurdering av usikkerheten ikke er foretatt. Dette er ved tidspunkt for inspeksjon fortsatt ikke vurdert.
- For utslipp av tungmetaller til luft og vann opplyste virksomheten i sin tilbakemelding til Miljødirektoratet av 10.12.15 at den vil foreta nye målinger i Q1 2016 for å verifisere metoden som benyttes for å beregne årlige utslipp ved bruk av faktor. Under tilsynet opplyser virksomheten at nye målinger nå er foretatt, men at vurdering av faktorene enda ikke er gjort.

Miljødirektoratet ser alvorlig på at virksomhetens måleprogram fremdeles ikke tilfredsstiller de krav som er stilt til virksomhetens utslippskontroll, og det er et gjentakende avvik fra forrige tilsyn i 2014.

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Begrunnelser for prøvetakingsfrekvens og funksjonalitet av online turbiditetsmåler er ikke beskrevet i virksomhetens skriftlige rutiner

Kommentarer:

Virksomheten har besluttet å ta ukentlige vannprøver for ekstern analyse av suspendert stoff, PAH og TBT for å kontrollere at de overholder kravene til utslipp av vann fra renseanlegget som angitt i tillatelsens pkt. 6.2 "Innfylling i cellespunten". Ved tidspunktet for inspeksjonen hadde ikke virksomheten enda fått svar på noen av prøvene, og kunne derfor ikke si noe om variasjoner i prøveresultatet. Det er ikke dokumentert hva som ligger til grunn for den valgte prøvefrekvensen. Videre er det ikke implementert noen rutiner for å kvalitetssikre den kontinuerlige målingen av turbiditet som gjøres av utslippet fra renseanlegget.

Anmerkning 2

Virksomhetens beredskapsplan kan forbedres

Kommentarer:

Det ble ved Miljødirektoratets inspeksjon 29. juni 2016 avdekket at virksomheten ikke hadde utarbeidet en beredskapsplan som beskriver hvordan virksomheten skal agere hvis det viser seg at cellespunten ikke fungerer som tiltenkt. Det ble under denne inspeksjonen (1. september 2016) verifisert at det er utarbeidet en slik beredskapsplan. Den inneholder imidlertid ikke informasjon om varslingsrutiner eller ansvarsforhold og rollefordeling i de identifiserte uønskede situasjonene.

9. Andre forhold

Gjennomføring av inspeksjonen

I etterkant av inspeksjonen 1. september 2016 ble det avholdt et telefonintervju 9. september 2016 som en del av inspeksjonen for å avklare forhold knyttet til virksomhetens måleprogram.

Befaring på kaiområdet

Under befaring på kaiområdet ble det observert betydelig søl av forurensede masser ved omlasting fra lekter til cellespunten. Mellom lekteren og cellespunten var det lagt ut et oppsamlingsarrangement som var ment å fange opp søl ved overføringen fra lekter til cellespunten. Ved overføringen ble det imidlertid observert at grabben med de forurensede massene ikke ble ført over dette oppsamlingsarrangementet, men til siden for det slik at forurenset masse og vann som rant ut fra grabben falt ned i sjøen utenfor cellespunten. Miljødirektoratet understreker viktigheten av at Alcoa Mosjøen sikrer og verifiserer at underentreprenørene i prosjektet utfører arbeidet slik det er beskrevet i prosedyrer for å minimere spredning av forurensning ved arbeidet.

Alcoa Mosjøen orienterte om at de foreløpig ikke har gjort noen revisjoner av underleverandørene i prosjektet, men at de, basert på risikovurderingen som er gjort, vil starte med dette arbeidet i løpet av et par uker.

Oppfølging etter Miljødirektoratets inspeksjon 29. juni 2016

Avvikene som ble avdekket ved Miljødirektoratets inspeksjon 29. juni ble gjennomgått og det ble verifisert at disse er lukket.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet